

LAIŠKAS

Europos Liaudies partijos lyderiams ir Europos Sąjungos valstybių narių Europos Liaudies partijai priklausančių partijų vadovams

Vilnius 2015 m. vasario 27 d.

Gerbiami kolegos,

EPP nuo pat 1990-ųjų pradžios buvo priešakyje tų Europos procesų, kurie sugriovė Berlyno sieną, garantavo laisvę ir demokratiją Centrinės Europos ir Baltijos valstybėms. Mes tai patyrėme prieš 25 metus.

EPP taip pat buvo politinė Europos lyderė ir per visus dešimtmečius po 1990-ųjų, kai į šias šalis plėtėsi Europos stabilumo ir gerovės erdvė, joms suteikiant Europos Sąjungos ir NATO narystes.

Šiandien kaip niekada Europos parama yra reikalinga kovojančiai Ukrainos tautai, kurios pasirinkimas eiti europietišku pertvarkų keliu sukėlė nuožmią ir kruviną Rusijos agresiją. Tokios paramos priešakyje vėl turi būti EPP.

Ukraina savo piliečių gyvybėmis jau visus metus stabdo Rusijos agresiją ir atveria akis visam pasauliui kokį pavojų visai žmonijai kelia agresyvusis Putino režimas.

Ligšiolinė euroatlantinės bendruomenės laikysena, kad "Ukrainos krizė neturi karinio sprendimo" palieka Ukrainą vieną be Vakarų karinės pagalbos prieš Rusijos vis labiau stiprinamą karinį spaudimą. Yra akivaizdu, kad Ukraina, palikta viena bus nepajėgi atlaikyti stiprėjančio Rusijos karinio spaudimo ir tai skatins Rusiją plėsti karinius veiksmus. Tokią agresiją sustabdyti galime tik visi kartu, tai visų pirma mūsų, Vakarų bendruomenės narių, atsakomybė. Nesustabdžius Rusijos agresijos dabar, iškart, rytoj agresoriai tokiu pat būdu užims Mariupolį, Charkovą, Odesą. Galime spėlioti kas seks toliau, - galbūt Baltijos valstybės.

Debalcevo užėmimas prabėgus kelioms dienoms po Minsko 2 susitarimo akivaizdžiai parodė, kad civilizuotam Vakarų pasauliui ir toliau tikėti Putino žodžiais ar parašais nėra jokios prasmės.

Putino režimas turi ilgalaikę strategiją: per pastoviai palaikomą karinę, energetinę, politinę įtampą neleisti Ukrainai reformuotis, neleisti Ukrainai suartėti su Vakarais, skatinant ilgalaikį Ukrainos žmonių nusivylimą.

Ir mums, Vakarų bendruomenei, ir Ukrainai šiandien reikalingi ne nauji Putino pažadai, o tik visiškas karinių veiksmų sustabdymas, tačiau to iki šiol nėra. Tokių veiksmų iš Putino galime tikėtis tik perėję nuo žodžių prie konkrečių veiksmų paties Putino ir jo režimo atžvilgiu.

EPP turi būti ta partija, kuri pirmoji privalo imtis veiksmų ir pasiekti, kad Putino karas Ukrainoje būtų visiškai sustabdytas.

EPP turi reikalauti iš savo valstybių vyriausybių tokio veikimo, kuris nedelsiant sustabdytų Rusijos agresiją: tai gali būti arba efektyvi karinė pagalba Ukrainai, kuri įgalintų Ukrainos kariuomenę atlaikyti Rusijos didėjančią karinį spaudimą, arba tokios naujos rūšies ekonominės sankcijos, kurių staigus veikimas priverstų ir Putino režimą ne tik žadėti, bet ir nedelsiant imtis tokių veiksmų, kad agresija Ukrainoje baigtųsi. Tai gali būti ir Rusijos išjungimo iš SWIFT sistemos arba naftos ir dujų prekybos embargo sankcijos.

EPP taip pat turi aiškiai formuluoti ilgalaikių santykių su Rusija perspektyvą: negali būti taip, kad Rusijai elgiantis vis agresyviau, jai iš mūsų pusės būtų siūloma vis daugiau: kalbant apie ilgalaikius santykius, būtų siūloma bendra ekonominė erdvė, intensyvaus dialogo įvairiose srityse perspektyva ar net bevizis režimas. Tai būtų visai naujas "more for less" principas, tik dar labiau skatinantis Rusijos agresiją šiandien.

Šiandien Ukrainai reikalinga neatidėliotina įvairi parama: karinė ir diplomatinė, siekiant atremti ir sustabdyti Rusijos agresiją, reikalinga ir ekonominė parama, siekiant padėti Ukrainai atlaikyti karo sukeltos krizės našta. Dėl tokių paramos formų tariausi mūsų valstybių vadovai, kariniai ekspertai ir diplomatai, - mes galime jiems tik palinkėti elgtis ryžtingai, išmintingai ir atsakingai, kad taika Ukrainoje ir Europoje būtų apginta ir įtvirtinta.

Bet Ukrainai reikalinga ir plati politinė mūsų partijų, ir mūsų rinkėjų parama. Vakarų bendruomenė privalo turėti aišką politinį Rusijos agresijos vertinimą. Reikalingas mūsų platus sutarimas dėl politinių veiksmų, kurie šiandieniniam Rusijos režimui akivaizdžiai parodytų, kad už Rusijos agresiją Ukrainoje jų laukia aiški tarptautinė politinė ir teisinė atsakomybė. Tai padėtų ir mūsų valstybių lyderiams rasti tinkamą atsaką į Putino keliamą vis didesnę grėsmę visai Europai.

Todėl kreipiamės į visas EPP partijas, siūlydami prisidėti prie tarptautinės viešos kampanijos, kurios tikslai turėtų būti šie:

1. Pakeisti iki šiol vartojamą politinį žodyną, kuris naudojamas kalbant apie karą Rytų Ukrainoje: nebevartoti žodžių "Ukrainos krizė" ar "krizė Ukrainoje", o tai, kas vyksta, vadinti tikrais terminais - "Putino karas", "Rusijos agresija". Raginti, kad tai darytų visi Vakarų politikos lyderiai bei veikėjai ir žiniasklaida.

Tinkamo politinio žodyno vartojimas padėtų suvokti, kad viena Ukraina tikrai negali atlaikyti visos Rusijos agresijos, nes Ukrainai tenka gintis ne nuo kažkokių „separatistų“, o nuo visos Rusijos karinės galios ir pasitelktų vietinių samdinių.

2. Pradėti plačią visuomeninę ir politinę kampaniją, raginant Europos Sąjungą pripažinti Rusiją agresore.

Nors tarptautinės teisės požiūriu šalis yra pripažįstama agresore Jungtinių Tautų sprendimu, tačiau Rusijai būnant Saugumo Tarybos nare, bet kokie sprendimai šiuo klausimu būtų Rusijos vetuoti. Todėl Europos Sąjunga, pripažindama, kad tarptautinė teise šiuo požiūriu yra neefektyvi, privalo imtis iniciatyvos ir savo sprendimu politiškai pripažinti Rusiją agresore, kuri savo agresiją nukreipė į šalį, kuri su ES pasirašė Asociacijos sutartį.

3. Pradėti plačią visuomeninę ir politinę kampaniją, kuri reikalautų, kad "Donecko ir Luhansko respublikos" ES sprendimu būtų pripažintos Rusijos samdinių organizacijomis, kurios naudoja teroristinius kovos ir veiklos metodus.

4. Pradėti plačią visuomeninę ir politinę kampaniją, lyginant "Putino karą" su "Miloševičiaus karu", ir taip siekiant priminti, kad už tokio pat karo kurstymą ir nusikaltimus Slobodanas Miloševičius buvo patrauktas Hagos Tribunolo atsakomybėn ir uždarytas į Hagos Tribunolo kalėjimą. Raginti pradėti pasirengimą atsakingus asmenis už "Putino karą" taip pat patraukti Hagos tribunolo atsakomybėn.

Tėvynės Sąjunga - Lietuvos Krikščionys demokratai, minėdami Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 1990 m. kovo 11 d. 25-metį pabrėžia, kad Lietuvos Nepriklausomybė buvo įtvirtinta ir pripažinta didele dalimi dėka EPP solidarumo. Dabar tokio EPP solidarumo reikia Ukrainai.

Todėl TS-LKD steigia "Solidarumo su Ukraina" komitetą, kuris pradės organizuoti šiame laiške išdėstytas viešas politines ir visuomenines veiklas, ir kviečia kitas EPP partijas prisidėti prie šio komiteto veiklos.

Su pagarba

Andrius Kubilius

TS-LKD pirmininkas, buvęs Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas

Audronius Ažubalis

TS-LKD Prezidiumo narys, buvęs Užsienio reikalų ministras